

Tingbok nr. Ab 13, 20/2.1680 – 15/12.1680 for Voss.

(Deler av boka skada, truleg av fuktighet. Markert for det meste med [...])

1680: 1

Anno 1680, dend 20 Februarj, for Retten paa Bergen Raad-stue, for Soerenschriffueren Niels Kaa. Till for Ordne de udj welb: Hr: Laugmand Hans Lillenschioldz Sted, At dømme udj effter/schreffne/ Sagh, Da Comparerede udj Rette wellfornemme Mand, Hans Clauws/sen/ (Claussen), Obertold Vissitour, Och fremblagde en Udtagen Rigens Steffning, Hvor med war Jndsteffnt welb: Jffuer Christens/sen/, Raadmand, Angaaende

en for Huerffuede Magistratens affsagde Dom G[.... ...]
Hr: Commissarj Hans Lienschiold och Hans Claus/sen/ paa dend eene, och Her Jffuer Christens/sen/, Raadmand, paa den anden Side, Saa och waar welædle Hr: Magistr[.]
Sam/m/e deris Domb At Suare, med widere dedz Jndhold, Som for Retten tillige med underschreffne for s[...] bleff [...]
paateignet,
Der nest Jndlagdes Hr: Magistratens Domb, Som Ord fra [andet]) bleff paateignet och oplest,
Disligeste Jndlagdes en Vdtog Aff Laugtings protocol [...] welb: Laugmand Lilienschioldz Haand, Aff Dato 23 Ja[nuarj ...]
Noch Jndlagdes 3de Vdschriffter paa Jt Halff Arch Papijr [med?] Bye schriffuerens Hand Aff Raadhus protocol.
Sambt fremlagdes {hand} welb:te Magistratens udj [...-] -stedde Domb, der Hos fuldtes, Laugmandens [...]
Domb Annixerit, Som bleff paategnet, [...]
Till Steffningen At suare, Erscheenede paa Jnd[steffnte Jffuer] Christensens wegne hans tiener Rasmus [...] [som loed?]
Jffuers schrifftl/ige/ Jndlegh oplese
Her hos Jnd lagde Rasmus Selgensen [...] det Aar 1677. Huor Aff bleff oplest [...]
ehr passerit den 23 Aug: bemelte Aar [...]
Jmod Jffuers Jndleg Suarede Hans Claus/sen/ [...] beuisse Andet, end Hans Claus/sen/ G[...] [...]
dj fore gaende \Dom/m/e/ Sig effterretlig, dog Sig [...]

1680: 1b

Som hand (...?) høyelig beklagede Hanem [...]
paa førte,

for/nevnte/ Rasmus Selgensen Jndlagde Gienparten Aff Magistratens Domb Vdsted Ao: 1677. Huor til Jffuer Sig referer paa Folio 9.

Hans Claus/sen/ fremblagde firre Adkomst breffue paa Jaen Hindrichsens Huusse och ejendom/m/e, Som Hand Sagde At haffue udj pandte forvaring tillige med Jans Vdgiffne Handschriff, saa wellsom den Induisning Hand haffuer i for/bemelte/ Huusse og grunder, Som bleff paategnet,

Paa Magistratens wegne frembstoed Raadmand Hans Hans/sen/ och Suarede, At dj 2 Rdr: Offuer bud Som den protocol Anno 1677 om melder, Haffuer Magistrat/en/ Jche Anseet effter

dj Hans Clausens tiener iche Haffuer noget schriffblig der om fra hans Husbund, Helst efftersom Hansses tiener Sam/m/e dag Jgien waar op Kom/m/en for Retten, og foregaff, At dj 2 Rdr: hand budet haffde, waar iche med hans hosbundz wille. Men Hans Hosbund Holdte Sig wed hans schriffblig bud,

Her Hos protesterede Hans Hans/sen/ effter som Magistratens nu Jndsteffinte Domb befindes At were grundet, och (funderett?) paa Raadmand Jffuer Christensens Bud eller Kiøb for Retten passerit, Saauelsom paa en And/en/ deris for Rett/en Affsagde Dom den 20 Sept: 1677, Som formelder At Jan Hindrichsens Søe boeder, Huusse och grunder, bør effter dags At følge Raadmand Jffuer Christens/sen/ for dj budne 490 Rd: Huor Aff \hand/ bør betalle Jan Hindrichsens Creditorer Saaujt dj till streche, en huer Som de der till nest og best kand were berettiget etc: Huilchet for meenis At were Recessen och Ald billighed gemess, och Sam/m/e Domb nu er offr 2 Aar gam/m/el, Saa dend end nu W-steffnt och w-svechet wed macht staar H(....?) for den (....?), effter denne dag Jmod Recess/en/ Kand steffnes eller paa talles.

Da Sattis i Rette At Sam/m/e

1680: 2

Magistratens Domb bør effter leffues [...]

Hertil Suarede Rasmus Selgensen Huad Angaaende Magistra-
-tens Domb (.eh.?) til Suechelse ehr word(/en/?) Jndst[...]

Aarsag forklare(...?) welb:te Hans hosbund [...]

S(pellfue..?)

Parterne paa begge Sider bleff tilspurdt, om dj widere paa endten Sider Haffde At fremb
legge, Suarede paa begge Sider, Ney.

Sagen bleff optagen udj betenchende til i dag otte dag, At

Parterne da Jgien her om Kand møede,

Och till dend 27 Februarj nest effter, effter giffne warsell,
Comparerede Hans Claussen, och i Rette lagde en Udtogh Aff Raad-
-stuen protocol de dato 12 Februarj Nest led/en/, Som bleff oplest,

Disligeste for/benæffnte/ Rasmus Selgensen paa Hans Hosbund Hr: Iffuer Christen-
-sens wegne och

Raadmand/en/ Hans Hans/sen/ paa Magistratens wegne, Møtte i Retten,

Parterne bleff till Spurdt, om dj noget widere paa endten
Sider haffr At Jndlegge, eller och \om dj/ til forligelse waar g(....?),
da Suarede dj ej mehre haffde At Jndlegge, Och iche til forlig
loed forlyde, Men be:te Hans Calus/sen/ Eschet Dom.

Da effter tilltalle giensuar Sambt udj Rette lagde och indførde
Documenter, Haffuer Jeg denne Sags beschaffenhed grand[...]

offuer weiet, Och da finder At {.....} Edle och welb: [Hans]

Lilienschioldz pante breff paa Alt Jan Hindrichsen [...]

och Eiendeeler, ehr Eldst udj Byns pandtebog Jndført [och Hans]

Clauwssen (Claussen) der nest, Huor paa Hans Clauwssen [Hafuer ...]

Høyt Respect(ive?) Magistrat: Dom paa Sin be[...] [Jan]

Hindrichsens Jboende Huusse och grunder, [...]

Mendz Induisning udj Bye fogdens och Bye schriffue[rens ...]

At hand schall (: (do?)g tilholdte, be:te Jan Fasmer!! (Hindrichsen?) [...]

til sin betalling :) dog loughligere for pand[...]

(...?) findes Hr: Commiss: Lilienschioldz for p[...]

Som bemelt. Men saa som be:te Jan [...]

grunder Siden er opbøden til Kiøb, H[...]

1680: 2b

490 Rdr: som Jngen Andre wille giffue, H(...n?) først dend 20 Sept: 1677, er gangen Magistrat: Domb (...?)tt Jffuer Christens/sen/, Raadmand, Som meeste biudende Schal beholde bem:te Jan Hindrichssens Huusse och grunder for de 490 Rdr:, Och dereffter At betalle Jan Hindrichsens Creditorer Saauit det tilstrecher en huer som de der till Nest och best kand, were berettiget, Huilhen Dom har Hen staaet wsuechet offuer tou Aar, Noch har Magist: denn 29 9br: 1677 giffuen Dom, At der er be(...?) billigt, At Jan Hindrichsens Creditorer Søger deris betalling hoss hannem, En huer effter deris Handschreffters Eldste Indførsell udj Pandte boegen. Huilchen Domb Aff welb: Her Laugmand Hans Lilienschiold er Confirmerit dend 23 Januarj 1678, och nu udj denne paasteffnte i Rette lagde och Jndførte Domb Aff den 4 Julj 1678 Jgien tagen, och Affsiger Magistrat: Som før, At Jan Hindrichsens Søeboeder, Huusse och grunder Bøer effter dags föllge Raadmand Jffuer Christensen for de 490 Rdr:, och hand der Aff At betalle Jan Hindrichsens Crditorer som bemelt, Huilche for/schreffne/ Domme och Affsichter welErmeldte Her Jffuer Christens/en/ Raadamand Iche har effter leffuet, V-Anseet hand Samme Huusse och grunder Haffuer Antag/en/ och Soldt till Tønnes Hanss: Fasmer, /: Som dem be waaner /: huilchet hand for Retten paa Bergen Raadstue den 21 Martj 1678 har tilstaaet, och haffuer Tønnes bøden 50 Rdr: meere til Jffuer end hans bud har weret for be:te Huusser och grunder, Huad Sig Anlanger \at/ Hr: Jffuer Christens/sen/ udj hans Jndleg foregiffuer, At Hans Clauwssens (Claussens) tiener haffuer bøden tou Rixs daller meere for be:te Huusser och grunder end hand, \...?/ haffuer Magistrat[en] iche er(..?)chtet gyldigt, formiddelst Hans Clauwsens schrifftlig Jndleg, Jche tilstedde tieneren widere At biude der paa end dedz Jndholld, Huor fore be:te tiener Sam/m7e dag for Retten fra gu\inge och opsagde Sit bud hand haffde giort Vden Hosbundens befalling, Som protocollen for melder pag: 100.

Wille mand erAchte och Ansee Hr: Jffuer Christensens forpandtning, da er dend w-lougmessig Aff Jan Hindrichs/sen/ giffuen formiddelst hans Huusse och Ejendeeller waar før bort pandtet til fleere end de Kunde tilstreche At betalle, och till den der effter for huerffuede Dom At Anhøere, har de Eldste for vandtede, huilche ej weret steffnt eller warsel giffuen, Aff be:te Jffuer Christens/sen/, Som de haffde burdt effter Recessen, Huor fore det Jche Kand were dem præjudiceret udj deris Rett, (An)langende huis penge Som {Hr: Hans Clauwsen har hafft hos}

1680: 3

Hr: Hans Clauws/sen/ har haft hos Sig nogle Vggers tid fra Tønnes Janss/en/ /: Som Jffuer Christens/sen/ foregiffuer /: och siden (hiem?) sendte. Her till Suaret Hans Clauwss/en/, At hand refererer Sig till Sit Jndleg Aff den 28 Junj 77, At hand bød 480 Rdr: for be:te Huusse och grunder. Och da waar forsichret paa Hundrede Rixdr: paa Sin betalling, Men der Sr: Jffuer Christenss/en/ bød Høyere paa Huussene och bleff dem til dømbt At beholde, maatte hand leffuere pengen fra Sig Jgien, och har Siden Jche befattet Sig widere dermed, Mens for holdet Sig effter Magist: Domme, Och huis Jmidler tid passerit ehr Jmellum Sr: Jffuer Christensen och Tønnes Jansen, at be:te Jffuer Christens/en/ haffuer Antaget Sig Kiøbet, findes udj protocollen, och maatte Hans Clauws/en/ Saaledis for lade Sin Rett og præ, och See paa Jffuer Christens/en/, J steden hand lenge kunde hafft Sin be(talling?).

Er Her om for Retten Affsagt, Effterdj Magistrat/en/ hafuer funderet Deris Domb paa Loug och Rett, Sambt It loughligt bud och Kiøb for Retten passerit Aff Sr: Jffuer Christens/en/, Hand och, der effter haffuer Antaget Ermelte Jan Fasmers Huusse och Grunder, dennem Solgt

och Affhendt. Huilchen Domb iche kand paatalles efter Recessen. Dend Anden Magist: Dom Sr: Jffuer Christens/en/ har ladet steffne till Suechelse for welb: Her Laugmand, er wed Macht Kiendt, Och Magist: udj denne for mig Jndsteffnte Dom refererer Sig til deris første og Anden, och Siger At det for bliffuer wed førige, Och parterne bør Sig der effter A(..?)Rette, Effter for berørte Motiuer Kunde Jeg Jche (Vnd?) (st.l?)de deris d(...?), Men Kiender dend wed Macht, Saa Sr: Jffuer Christensen Raadmand, bør dend effter leffue.

Anno 1680, den 14 Junj, Holtes Ting paa Ous[...]
schibrede udj Sundfiords Fogderj, huor ieg Niels Kaa [Sorenschriffuer]
offr Vass!! (Vaass), parerit effter Velb: Her Commissarj Hanss Lili[enschioldz]
befalling, saasom Stiff Ampts forvalter ofuer Berg[en ...]
Dømme imellem Hanss Dauids: Col(...?) paa d[...]
og Christian Janss/en/ paa den Anden side med [Effterschreffne Laug Rettis]
Mend, Nemlige, Johanes (.?ldall, Anders [...]
Hatlestad, Olle Noss, Sifr Biercheland, Halver [...]
(He..id?, Erich Ness, Knud Gielmland, Johanes Houss[...]
Nordal og Larss Hatlebeche, Alle forsammelede [...]
Da for Retten Compareret Hanss Dautit [...]
Mand ofr Sl: docter Hanss Suanes god[...]
sammestedz, og frem Lagde En Hans Hye[...]
Stefning offuer Velforneeme Mand nu Kongl: [...]

1680: 3b

Christen Bertelsen, som nu af Dautitz Blef frem(lag)t og Lest, som i Dommen skal forKlaris og indføres, daterit Bergenhuus d: 15 Febr: Ao: 1680. Noch frem Lagde Hanss Dautit Christen Bertelsøns bestalling thill LensManden Johan (...?) belangende forbud at bønderne iche sch(u?)lle lade Hanss Dautit see sine (Skatt?)e bøger, daterit Fure d: 12 Julj Ao: 79.

Christen Bertelsøn frem \Lagde/ En Rigens Citation offuer Hanss Dautit, som nu blef lest og paa skrefuen, daterit Bergen d; 17 Maij Ao: 1680. Der nest frem Lagde en befaling fra Ampt manden, At Sorenschri fueren Niels Kaa schall og dømme(s?) derpaa, daterit Bergen d: 20 Febr: Ao: 1680. Christen Bertelsøn begierede for Retten At Almuen Ville nu offentlig beKiende huorledis Hand deres Land schyld hafuer Annammed, Huor til de suarede, At Hand Annammede den som en Erlig Mand, og thacher hann/em/ got.

Jmeller At for/næffnte/ sag war for Retten, da frem Kom Tholuch Nøssen, Lens Mand Wdj Dalle schibrede, og begierede Strax Vden ophold At gifue denne (..) domb paa Huor meget de her effter bør gifue udj Land schyld af Huer Løb, da Wiste Vj iche Rettere At Kiende der udj end At de bør gifue effter en Herredagss resolution for Huer Løb i Land schyld 3 ½ pund bar Vejet, og 4 pund med barchen, endog Loven siger ichun 3 pund, bem:te Dom war Jeg saa Vel som Laug Retted til thuongen Af Lens Manden Tholuch Niøssen og Hans med Consorter al Weder forZeigling gifue og i protocolen At indføre, saa fremt som ieg iche ville vere Jhielslagen, og de sagde mig det i mine Øyen thrende gang[e], og thog mig og førte mig om til bordet, der ieg ville hafue gaaed Vd effter Fogden Christen Bertelsøn. Men der foruden, der Hanss Dautitz Vdtagen Stefning offuer Christen Bertelsøn war op Lest, da begynte Christens Lenss Mand Tholuch Niøssen!! (Niøssen) At Raabe, og ganske Allmuen med Hane/m/ Lig som En Mand, At de Wille iche hafue meere end En Foget, og de ville thage Daudzøn Vd og Rifue Hane/m/ i Støcher, thi det Kasted!! (Kosted) inge[n] meere end Eett Kalfskind, og de hafde noch udj En At betalle deres Rettighed till.

[...] 1689, d: 15 7br., holtis thing Vdj
Wangs thingstue paa Waass, Neruerende
Kgl: Ma: Foget offr Jndre Sogen, Erlig och
Welforneme Mand Peder Anders/sen/ Vllenberg,
och Forvalter offr Apostels goedz paa be.te
Waass, Erich Løne, Lauridz Nesem, Stefen

1680: 4

Thulde, Peder Houle, Sifr Møen, Knud Lønne, Sifr Bryn, Jffr Helland, Michel Schieldall,
Halle GierAger, Johanis Opeland, Knud Semb, och Olle Drogsvold, ædsorne Laug Rettens
mend paa be:te Waas,

Da udj Rette Lagde Welbe:te Peder Vllenberg En Høy Anselig Rigens stefning offre Claus
Hendrichs/sen/ Mossefind Anlangende huis schoug hugster Claus Hafuer begaaet udj Ko: Ma:
Alminding Vdj Ronndalen paa Woss, med widere, Daterit Bergen d: 22 April 1680.

Her till at suare paa be:te Clausses \Vegne/ Møtte ingen Vden Sifr Mølstr Lensmand, Som
frem lagde en Sedel udj Rette, som hand sag\de/ Clausses tiener hafde Lefuert hanem,
Huilchen Sedel her effter schall Jndfør is och forKlaris,

Peder Anders/sen/ Satte udj Rette och formentte at Claus iche Allene burde bøde stefne fald
effter Lougen, Men Jnd och gifue hanem en billig Kaast och tæring. Men efftersom Claus
Var stefnt med tuende Rigens stefninger till /: i Morgen, som er /: d: 16 Dito, blef det till den
tid optaget

om Nogen till sam/m/e tid paa hans weg/ne/ med [...]
fuldmacht Kunde frem Komme,

for/schreffne/ 16 Dito betiente be:te Laug Re[ttes mend]
Retten,

Huor da welbe:te Ko: Ma:[Foget?]
først udj Rette Lagde en H[øy Anseelig]
Rigens stefning, Anlangende [...]
eller Villet forhindre hans Ko: Ma: [...]
Wdleg effter Vdganngne brefue [...]

Nemlig schatte brefuet q <q Bergen d: 25 April> Claus [bleff paa]
Raabt, men Jngen fantes [som Kunde Liusse]

1680: 4b

hans Louglic for fald, Vden den be:te Sedel, som Liuder ord fra ord som følger:

Hilsen med gud wide maa du Sifr Mølster, at Efftersom ieg nu formedelst min bort Reyse till
byen iche Self Kand Suare till de trende Høy Anseelig stefningr offr mig till først hol[d]jende
Den 15, 16 och 17 7br: ere forhuerfuede och Wdtagen, da befaller dig at du i minste Suarer
dise faa ord, Nemlig, At effterdj Norges Loug Wdtrøcheligh sigr i K: B: 8 Cap: at alle Sager
schall were wstefnt paa de tider anfreden!! holdis effter Lougen (Norsk Hist. leksikon:
Anfred = onnefred, fredholdende terminer), Huilchet och Naar Rettelig efftersees de
forhuerfuede Høye Anseelige stefningers data och Nochsom wduiser, Huorfore ieg ey der til
Kand suare, och befallendis Rettens betiente udj gudz beschiermelse, Ex Mosefind d: 9 7br:
Ao: 1680. Test: Claus Mildzou

for det thredie Jndlagde welbe:te Pedr Vllenberg en Høy Anseelig Rigens stefning offtr Hæderlig och wellerdt Mand Hr: Andrs Gaarmand, Claus Hendrichs/sen/, Hans Lavridsen och Lisbet i Fotlandzwogen, formedelst en Deel V-louglig Saug tømmer som paa Voss er befunden, med widere, dat: d: 15 Julj 1680,

Her till at suare Møtte i Rette welbe:te Hr:

[...] och Sagde \at/ wær!! (wære) well fornøyet huad
[...] der om Kand till sige
[Hans] Lauridzen møtte och for Retten och fore
[gaf] huis smaa stocher Saug tømmer som Kand findes
[...]laugt hugen will hand bruge till sit hus
[...] (...?)r det er schaaren, som hand tillforn

1680: 5

hafde giort, med widere,

Men fra Claus fantis Jngen at Suare, andre Jnd for/nævnte/ Sedel,

Lisbet i Fotlands Vogen møtte och i Rette och fore gaf at hun iche har wist hun iche maatte Kiøbe Smaat Saug tømmer,

Fogden formeentte och Satte i Rette, at Jngen her effter burde at Selge noget Saug tøm/m/er till nogen förind det blifr af danmend!! (dannemend) besigtet, Paa det saadant Kand foreKom/m/es, och formeentte Alt wlougligt saug tøm/m/er som (...?) fore findes burde were forbrut effter Recessen, och war en Endelig Domb begierendis.

Da effter forberørte Leylighed och Clauses Sedels Jndhold, Som formelder at Alle sager schal were wstefnt paa de tider Anfreden holdis effter Lougen, K: B: 8 Cap:, Huilchet Cap: forschidr sig till Lougen T. B. F. 9 Cap:, Huis Rette grund och Meening iche for-

-biudr at stefne Wdj Anfreden, Men ting [...]
holde Land saatterne Jmelem, at de iche schall
forhindre huer andre Vdj deris Jorders dørch[else,]
thj at anhøre en stefning forhindre Jngen [...,]
Huor fore wj iche wiste effter hans Vgrun[dede]
Sedels Jndhold hanemen!! (hanem?) at Kunde beff[ries?]
for Stefne fald, Men blef for [Rett]
Afsagt at Claus Miltzou for disse [thrende Rigens?]
Stefningers wdeblifueelse, bø[r ...]
at bøede udj Stefnefald, thrende [...]
Ørtuger och tretten march Sølf [vnder Nam]
och Vrdering af hans boe och goedz [huor det findis.]

1680: 5b

Anlangende Fogdens Rettesettelse om det Smaa Saug tømmer, Da effter som Recessen forbiudr Jngen at huge Ringre Saug tømmer Jnd Siuf bord stach!! (Norsk Hist. leks.: stakket tømmer = kort tømmer), wden det scheer till bondens huss fornødenhed, huor Jngen Anden schoug bedre findes, Blef herom for Retten af sagt, at huis Saug tømmer wlougligt findis were hugen q <q ... Vndtagen ... Clauses nu iche møtte> och her effter huges, bør were forbrutt, baade hoss den Selgende och Kiøbende, wden huis bonden bruger till Sitt hus behof, Saa och om Hans Lauridzen effter hans foregifuende op schier hans nu fore findende Smaa tømmer, Jnden S[t]: Hans Dag først Komende, och bruger det till huus behof, bør hand saa meget beholde, Men huis Siden findes hoss hanem Jligemaade at Vere forbrut, Och bør Jngen her

effter at Selge noget Saug tømer førind det bliffr af tuende mend beseett, om det findes
Lougligt, Saadan Wlempe at foreKom/m/e,

Her Andrs Gaardmand Wdj Rette Lagde En Høy Rigens Citation offr Rasmus Møller, Hans
førige fuldmechtig, detz Jndhold at hand skulle holde Regenschab med de bønder Vdj hans

[...]relse, som hand har Kiøbt Saug tøm/m/er hoss
paa hans wegne, Jblandt huilche en Deell
[...] Krefue her Andrs betaling, for det som
[Bergen]huus har ført hanem \til/ Regning och deris
[...]de betaling, med widere, Dat: Bergen
[d:] 8 Aug: 1680.

1680: 6

Her for uden formente Hr: Anders hand burde Erstatte hanem hans Reyses och ald Anden
anvente omKostning.

Harsiont!! (Kan dette vera; Garcon = ungkar, oppvartar?) Pedr Jaens/sen/ Paa Rasmus
Møls Veg/ne/ Vdj Rette lagde hans Jndleg, huor Vdj hand {iche} fore giffr iche at Kunde
møde den/n/e sinde, formedelst hand maatte i dag betiene sin bestilling paa Laugtinget, Men
Naar her Andrs Vill Stefne eller schrifue hane/m/ it ord till paa de tider hand er iche Vdj lige
forfald, Vill hand gjerne møede paa den sted som bliffr beramet,

Men efftersom en Stor deel Almue Var stefnt som skulle holdet afRegning med Rasmus,
och motte gaa hiem med w-for Rette sag, Som her Andrs formentte iche tilbørlig were, och
formente Rasmus burde alt saadant Erstatte,

blef afsagt, at Naar her Andrs V[...]
Sagen till Ende med Rasmus, Kand
Dømes paa Kaast och tæring.

Lauridz Nesem fremb Komb for [Retten]
och gaf Siufr \Møen/ afKald for [...]
Arv hand till falt efftr S[...]
Siguor, och de tog huer andre [i Haanden och]
thachet for op Richtig med handli[ng i alle]
Maader, Huor Vdinden Lauridz Lofuet [...]
Sifr Vden schade och schadis Løes i alle [...]

1680: 6b

Anno 1680, d: 6 Octobr:, Var Vj Effter/schreffne/ Erich Rogne, Knud Gillerhuus, Niels
Helleved, Olle Dolfue, Sifr Bryn och Olle Drøgs wold, Laug Rettis mend paa Vaass,
forsamelde paa Løechen /: en støls pladz som forleden Aar 79 blef af Dannemend med
Sorenschifren Wduist till at Rødes, hans Ma: till schat och eyeres till Landschyld :/ Effter en
Rigens stefning forhuerfuet af Houllles, Eidetuedtz (Igdetveit) och Hommedals besidre ofr
Eens och Nord quals mend, Anlangende den be/melte/ støll Løechens Settr beid!! (beite), som
for/schreffne/ Eens och Nordquals mend hafr haft i brygelig hefd Langsamelig tide, Huor
udj Holle besidre och deris grandrs som be:te formeener sig stor wRet at were till føyet,
efftersom støllen Løchen liger Jche wden ½ fierding vej fra Houle, Men halfanden Miell fra
Een och Nordquall, med widre, daterit Bergen d: 11 7br: 1680.

Houllles \mend/ och deris medfølgere førde udj denne sagh deres prof som følger,

Brønild Thuette och Eluf Fiellie Profuet at de hafde hørt af SI: Halsteen Fiellie at Eens mand Var op och bad Houilles mend om Løchen, da Suaret Maritte Houille, Du lofr saa lenge till den blifv VndrKandet Och tager Jngen Lige der for, Huor till hindis Mand Lauridz Houille suaret Hinde, Jeg hafr hafuer gudz-gafuer,

Girtru Bottels datter Rono profuet at hafue hørt af hindis fadrs Modr Ragne, som boede paa Arnetued,

[...]t Eens mend bad Houilles mend om Løchen
[...] kunde profuet sin wermodrs ord, som boede paa
[...] [...]land, at saa lenge hun Mindest, da Saed Eens
[mend paa] Løchen med minde
[...] [Søu?]fs Jord profuet at hafue hørt af sin wermodr
[...] Sellie, at hun sagde hafue hørt af hindes fader
[...]ies Hoen, at Eens mend bad om Løchen,

1680: 7

Effter at Wj denne sag hafde ofuer veyet, och for Jnd førde prof beschrefuen, da befindes disse Jnd førde prof at were tuert Jmod Eens och Norquals prof som de till tinget d: 11 April 1678, førde, at Løchen altid hafr hørt Een och Nord quall till. Huor fore wj effter Lougen Induiste Profuen paa bege sider Jnd for welb: her Laugmand till paa Kiendelse, Huilchen døchtigste er, Siden Kand gaaes Vidre effter Rettens gemess,

Anno 1680, d: 15 9br., Holtis **Høste och Sageting Vdj Vangs tingstue paa Waass.**
Neruerende Erlig och Welforneme Mand Pedr Vllenberg, Ko: Ma: Foget offr Jndre Sogen och Ombudzmand offr Apostels goedz paa Waass, Kongens bonde Lensmand Sifr Mølster, Erich Løne, Pedr Houle, Stefen Tuilde, Sifr Møen, Sifr Bryne. Halle GierAger, Michel Schieldal, Jffr Helland, Johans Apeland, Knud Løne, Knud Semb och Olle Drøgs vold, ædsorne Laug Rettis Mend ibm.: Sampt Almuen som den dag tinget Søgte.

Da for det første fred Liuste Fogden Kongens och Geistlighedens schouge,

blef Lest Fogdens forpachtnings bref paa Sagefalde af det Finde goedz, Som tillforn er Lest af Lensmanden paa Kirche bachten.

Fogden be:te Pedr Vllenberg wdj Rette Lagde en [Høy?]
Rigens Citation offr Claus Miltzou for Ha[ns]
Wlouglig schoughugster udj Almindingen i Rond[allen]
och det gamelt pergemendz bref, Saa och [for Hand]
hafde Sagt till Almuen 1677, at de iche [schulle gifue]
Mere Vdj Høe och Korn schat end en Rdr: [...]
Jndog de effter der om Vdgangne bref [...]
gifue 8 mrk: 4 s: af Løben, och for [...]
om iche aldt V-lougligt Saug tømer hugen J[...]
Jche burde vere forbrut, Claus tilhør[...]

1680: 7b

med Vidre, Daterit Bergen d: 28 7br: 80.

Her till at suare Møtte Claus Meltzous fuldmechtig Pedr Ols/en/, som udj Rette Lagde hans schreffftlig /: fuldmechtig :/ Jndleg, huor udj hand formeener Vllenberg, bør beuisse effter huis befalling, hand hane/m/ søger, effterdj hand her paa steden iche er Kongens Foget, Med Vidr Mosefind d: [??] Anlangende de 4 Commissaris prætenderende Kost och thering, at de iche Kand eller bør Esche förind der Sees om deris werch blifr Confirmeret. Anlangende at hand forbød Almuen at Vdgifue d: fulde paabudne Høe och Korn schat, formeener Claus Jngen bør talle paa en forligt Sagh, Som er forligt Vdj den Sl: Hr: Canceler Marschalchs och andres Neruerelse, Huad det smaa tømer er Anlangende, Er det iche af Synderlig werdie, och der som Noget er Nerdr Komen Vdj Elfuerne eller Efvangr Vandet, det har hand bort Lofuet till goede Venr!! (Venner) Vdj byen, och Huis her op findes will hand forbruge till sine gaarders forbedring, med Vidr,

daterit Mossefind d: 9 9br: 80. Claus Hendrichs/en/ Miltzov

Dernest fremblagde Pedr Wllenberig Sitt schreffftlig Jndleg, Dess Jndhold udj Meningen effter for indført stefningens Extrahering, dat: Wangs tingstue d: 15 9br: 1680.

Blef Vdj Rette Lagt de 4 Commissaris Jndleg, Huor udj de formeener Claus Miltzov burde gifue dem enhuer, for deris hafft Møye 50 Rd., med Vidre, dat: Berg: d: 23 Aug: 1679,

1680: 8

blef och Vdj Rette Lagt d: schoug besigtelse Vdj Rondals Almindig af 24 Mend, d: 16, 17 och 18 Junj 1670,

Noch i Rette lagt och den besigtelse som scheede Vdj be:te Almindig d: 23 Aug: 1678.

Welbe:te Kongl: May: Foget Pedr Vllenberig Satte Wdj Rette effter hans Jndlegs formeld, om Claus Meltzou iche bør at bøede for huer stue hand har forlofuet at hüge udj Rondals Almindig 1 Rdr., och for huer stue hand har hugen Vdj Mielbotten och Wessetr 2 Rdr., och for det falsche pergementz bref hand Villet thill sniget sig Mielbotten med, Saa och for hand thill schøndet Almuen iche at betalle den paa budne høe och Korn schatt, Jmod schattebrefuetz Jndhold, at hand der fore bør were V(....?) hans Ma: Naade, och w-naade, och war en Endelig Dom Vden ophold begierende,

Parterne blef atter till spurt om de hafde Vidre her vdj at Jndlege, Huor till de Suarett Ney.

Da Effter at Vj desse omtuistende poster hafde Anseet, befantes Sagen till en Deel At Vere høyvechtig och hafr Vit och stort Vdseende, Huor fore wj den hafr optagen J betenchelse

till d: 15 Decembr: først Komende, H[huor till] Waganten thillige med Citanten, w[...] Stefne maal, hafr at Møde her Vdj [Vangens?] thing stue, at anhøre Domb, om part[erne] Detz forinden iche blifr forænet [...] Eller der Kand Kom/m/e Anden Destandze [...] Som thill detz iche Kunde werre [...]

1680: 8b

Hans Lauridzen, boende paa Leque paa Vaass, for Retten fremb Komb och till spurde Laug Retted och tilstede Verende Almue, om det Var dem iche Vdj Sandhed witterligt, at det første Saugtømer som blef hugen Vdj Rondallen, blef hugen till Hans Kippers Sage staaende paa Velle Vdj Vadzuer, Huor till alle Suaret at der war aldrig huget Noget Saug tømer wdj Rondals Almindig eller Andenstedz förind, Hans Kipper op sette be:te Sauge paa Welle, Huor paa Hans Lars/en/ førde Vdj Retten prof, N:!! (Nemlig), Erich Rogne, Thollef Viche, Andrs Hage och Andrs Bryn, Som sagde det wed æd och at ville thilstaa om behof giøris.

Disligeste thill spurde Hans Lars/en/ Larss Gafle, och Larss Quarme, Brønild Thuette, om dett war dem iche wdj Sandhed beuost, at hand war denn første, Som Kiøbte Saug tømer af Søgnestrandz schoug, Huor till de Suaret Ja, Hans Lauridzen war den første Som Kiøbte tømer af be:te schoug, huor paa de och ville giøre deris æd om behof giøris,

Hr: Christen Niels/en/, Vice Pastor paa Waass, Hafde i Rette Ladet stefne Larss Øffsthus for en bøsse som siges were goed for 1 Rdr:, Huilchen bøsse till Komb Hans Søn Olle Gryten, hafde Nedr sat hoss hanem, och Alligeuell at der Var giort beslag paa bøszen, dog hafr Larss flyet bøszen till Sønen Jgien, Huor fore de formeentte (...:?) Larss Øffsthus burde Enten Lefuere och forschafe bøszen, eller dess Verdj tillstede, Creditorene tilbeste. Hans Søn Størch Sagde at Olle Gryten tog bøszen Jgien,

1680: 9

beste!!,

Huor om for Retten blef af sagt, At Larss Øffsthus schal till fortentcht were at Lefuere be:te bøsse till Hr: Christen, eller och at wduorderis hoss hanem dez werdj, af hans boe och goedz effter Lougen,

her forvden forbød Fogden, Jngen Vdj Rondalen eller paa Waass schal huusse eller hælde Olle Lars/en/ Grytten, Men en huer som hand foreKom/m/er, schall forpflicht Vere hanem at Antaste och føre till Lenss manden, Saa fremt de iche der fore vill strafes som Ved bør,

Dend 16 Dito betiente for indførde Mend Retten, vden Erich Rogne, som Kom i steden for Erich Løne, och Leuor Breche, som Kom i steden for Halle GierAger,

Thorfind Dychesteen af sonet med Fogden for Hand hafde Kiøb slaget med Michel Weche tiuf, at gifue 3 Rdr:.,

Knud Pouels/en/ for begangen tyfuerj blef till Kiendt at bøede 1 Rd:., NB Sifr Mølstrs schafuell,

Lauridz Jstad for Slags maall och Hordragh!! (Haar-) paa Johanis Apeland at gifue 1 Rdr:.,

Johanis Dychesteen hafde Ladt stefne Aschild

Børse for hand hafde Kaldet hans quinde [for en] Sladerbeche, och hafde Slaget it Nøed forder[fuet for] hanem, Aschild møtte tillsuars, och will [...] det, Johanis fore gaf at Aschild Kalte h[anem for en] bielde tiug, at hand tog bielden af hans Øg [...] Britte Dychesteen och Jngebor Gierme, er [...] bør stefnes till Neste ting.
--

1680: 9b

Sifr Møhen hafde i Rette Ladet stefne Claus Røestad for Snach hand schulle hafue Sagt om hanem, som iche søm/m/et, Prof der till Er Johans Apeland och Willum Gierssquall, Som inted blef forhørt, Men Claus møtte och Sagde Jnted at wide med Sifr, Vden alt det som Erligt er, och Sagde, hafde hand talt noget om hanem Vdj Drochenshab eller andenstedz,

weed hand Jngen schiel eller Ret till, Men bad Sifr om forLadelse, Huor fore Sifr och till gaf hanem sin Sagh,

Huor paa Sifr war things Vinde!! (Vidne) begierendis, Som hane/m/ iche billigens Kand benechtes,

Knud Løechen hafde i Rette Ladet stefne Niels Een och Pedr Nord quall, for de forleden Som/m/er hafr Nedr brøt hans gierde och ladet op æde Hans Korn och Høe,

Her till at Suare Møtte Niels Een och Pedr Nordquall, och foregaf at de Self hafde Ladet deris Eget queg den Nedr trede och op æde, da fremb Komb Brønild Tuete och Jon Søfs Jord, som Hafde besigtet Løchens gierdess gaard och Ager och Engs schade, Men Jnted wrderit den, Huor fore Vj iche Kunde giøre Noget der Ved, Men gierdiss gaarden som de hafde Nedr Refuet, schall Eens och Norquals Mend opsette Lige saa godt, Jnden de i som/m/er Kom/m/er till støls, Eller hand Self den at opsette, och de detz

1680: 10

bekostning at betalle, Vnder Namb och Vrdering af deris boe och goedz efftr Lougen,

Men for deris formastelsse de hafr giort som for/schreffuet/ staar, hafr de forært Fogden de bøedr som Houilles och Eidetuedz besidere blef till dømt at gifue Nielss Een och Pedr Norqualle for deris Selhussr de V-lougligen Nedr Ref,

Suend Semb Var udj Rette Jnd stefnet af Claus Røestad, formedelst Suend hafde thillagt hanem at hand hafde Liget hoss hans Konne, och hafft Legemlige beblandelse med hinde, Och det af Aarsage at Suend siger at hand fant Claus ved sengen hoss hans Konne, der Hand Komb Jgien, och hafde veret effter Claus/ses/ Øg paa Finde, och besøndrlig effter som Claus da och bad Suend om forladelse, thi \hand/ var al[deeles?] Rasende Naar hand er drochen, Huor Vdoffr Suend sagde hand dess mere Messtencht hane/m/,

Lenssmanden Sifr Mølster, Brønild ibm: och Olle Baadhus, Profuet at sam/m/e dag, som Claus schulle giort saadant om Natten, da beKiende hans Kon/n/e Sire for dem at hun iche hafde mere med Claus at bestille Jnd

Med denem, Saa sandt gud schulle vere h[inde] Naadig, Men blef af Suend Meste [...] Claus war hoss hinde Allene, och der [...] det sagde, da sagde Suend till hinde, Vilt [du ey?] Seye nu saa som ieg seye, da schalt du [ey?] Komme paa min gaard, Men vilt du [seye som] ieg seyer, da schall ieg ære och ægte dig [...] schalt aldrig høre det din dage
--

1680: 10b

Lensmanden Sifr Mølstr Nogen stund der effter loed hinde, Nemlig Sirj Semb, med tuende Mend beschiche, som war Villum Eide och Larss Opemb, at forhøre om \hun/ stoed Jnda ved sam/m/e beKiendelse, eller ey,

Huilche for/schreffne/ Mend nu for Retten møtte och foregaf, at der de Komb paa \Sem/, och Sirj Komb wd till dem, da till spurde de hinde huorledes det hafde med hinde och hinded Mand, Huor till hun suaret, hun aldrig hafft hafr mere med Claus Røestad at bestille, Jnd med dem, Saasant gud schulle hielpe hinde, Men huis hun hafde beKiendt for Presten M: Giert, det thruede Suend hinde till, Som hun wiste Merche tegen at hand hafde Slaget hinded fingre Krum,

Suend bad sin Konne om forladelse at hand hafde Løyet hinde paa, Huilchet hun Lofuet med saa schiell, hand her effter Lefuer med hinde Som Christelig Menische giør och bør, Disligeste bad hand Claus Røstad om forladelse, Huilchet Claus och effterloed hanem for gott folches och Laug Rettetz forbøn schyld, med slige vilchord at han her effter i Rengeste Maade \iche/ Lader sig widre forliude med Slig beschylding, Saa fremt at sagen iche schall staa hanem Oben for, Huor paa de och Ragtte huer Andre haand, At de alle her Effter schulle Lefue som en Christen Søm/m/er, och paa det hand schall Lefue detz schicheligere med sin Konne her effter, da Effterloed Fogden hanem den Sag for 7 Rdr: till Hans Ma.

1680: 11

M: Giert hafde i Rette Ladet stefne Olle Vllestad for hand iche har villet effterlefue en af sagde Dom paa 2 ½ Rdr:, Olle blef til dømt for nogle Aar siden for hand hafde Vdplochot Nødrne!! (nøtterne?) af Prest schougen,

Noch war Olle stefnt for Marche schoug hand schall hafue hugen i M: Giertes schoug, till preste gaarden ligende,

Olle Møtte for Retten och Sagde iche hafue Mere hugen Jnd tou børen Asch,

Claus Røstad och Knud Qualle hafde besigtete den schoug schade, och wrdert schaden for 9 mrk: paa bøn, och Vden gierdess for 8 mrk:

Olle fore gaf at Hans Lars/en/ hafde och Ladet huge i sam/m/e schoug, Saa hand der for iche Kunde Suare till alt dette,

Noch fore gaf Lenssmanden Sifr Mølstr paa M: Giertes wegne at hand forleden VINTR Jnden for baabroen udj prest teyen hug be(:te?) huer \2:/ Dag,

Fogden Satt udj Rette, formente hand burde bøede DomRou!! 4 mrk: Sølf (Domrov: sjå Norsk Hist. Leks.), for hand fortredelig iche har efftr Lefuet Dom Rou,

M: Giertes fuldmechtig Sifr Mølstr Satte Vdj Rette efftersom Olle Vllestad, wdj Mange Aar har øffuet saadan schoug Ran q <q mod ham och andre> hand iche at V(ere) grandhefuet!! (Grendehevd/grannehæv: sjå Norsk Hist. Leks.), och hand iche bør at boe her (udj) bøgden, Men dog at betalle M: Giert be:te till dømte 2 ½ Rdr:

blef af sagt at Olle Vllestad for hand iche villet Effterlefue Domen, bør at bøede Vdj (Dom) Rou till Hands Ma: 4 mrk: Sølf, och till M: Giert

1680: 11b

1 mrk: Sølf, och Dog effter Kome Domen,

Och efftrsom Mange flere Klaget offr hanem for schoug Ran hand har gjort i deres schouge, Wdj adskillige Maader, da der som hand her efftr Vdj Rengeste maade befindes udj saadanne och andre desslige Maadr sig at forsee, som Kand hane/m/ offr beuisses, schall hand pache sig her af dene bøgden.

Den 17 Dito betiente Erich Rogne, Sifr Møen, Stefen Thulde, Michell Schieldall, Knud Semb, Jffr Helland, Knud Løne, Sifr Bryn och Johans Apeland, Retten.

Andrs Oure hafde begiert at stefne Gotschalch Kinde, for hand schulle Slaget hane/m/ paa en Marche duene paa Thachle, it par Ørfigen, huilchet Andrs for Retten ville fra gaaget, iche at hafue befallet at stefne, Ey heller hafde Gotschalch Slaget hanem, Men Strax der efftr beKiende at Gotschalch Slog hanem ichon tou ørbach, Som hand hafde Jngen onde af, for Retten blef af sagt at Andrs schulle bøede till hans Ma: 1 Rdr:

Niels Leedal den Vnge hafde i Rette Ladet stefne Stefen Greble, for hand hafr fra sig Lefuert 3 Rdr: \til/ Elsebe Knudz dattr, Som Niels Leedall schulle hafue, och Elsebe schulle tage 3 Rdr: Vdj Hardanger Jgien effter deris foræning hoss Seuat Diøno,

1680: 12

Huilche Niels formente burde holdes, och Stefen at betalle hanem schadessløes,

Her till Suarette Stefenn Grefle at hand hafde Lefuert de 3 Rdr: som be:te pige till <Kom> /: och Niels schulle hafft :/ till Jffr Giersquall,

Her om blef for Retten af sagt, at Stefen Greble schall betalle Niels Leedall for/bemelte/ 3 Rdr: Vndr Namb och wrderdering!! af hans boe och goedz effter Lougen, och Stefne Jgien at hafue sin Ret hoss Jffr Giersquall Att Søge, Men Renten, saa som 2 mrk: 12 s:, hafr Niels Leedal at søge hoss Seuat Diøne,

Knud Lem/m/e hafde Ladet stefne Jffr ibm:, Men Efftersom Ragnelde Lem/m/e Var iche tilhelsen, huor fore hindis Mand bad at sagen motte opsettis till den 15 Decembr: først Komende, Huor da parterne Vden Vidre stefne maall hafr at møede,

Olle Helgeland var stefnt af Elind Hegeland for 1 Øgh hand Solte Olle, och iche møtte, ey Heller nogen som Liuste hans forfald, Som (nu?) Er det thredie stefne maall, Huor fore Hand blef till Kiendt at bøede till hans Ma: wdj stefnefald 1 mrk: Sølf,

Hr: Christen Niels/en/ hafde Ladet stefne Erich Himle for schyld, Erich Møtte och fore gaf Jche at hafue giort af Regning med hanem, Huor fore hand blef henvist till Hr: Christen at giøre af Regning, Erich Komb Jgien och beKiende at vere hanem schyldig Sexte(n ...?)

1680: 12b

Od Kløfue Kom Anden sinde for Retten och sig beKlaget, at hand nogle gange med Vidne har tilbøden Claus Mossefind 8te Rdr:, Som hand har Landt!! (Laandt) for 2 ½ Aar siden, huor for hand har pantsæt en schoug tey Merring Kaldet, och en frelsse Sedell paa Same tey, Vdgifuert af Hans Niels/en/ till stor Joseph, Som den schulle op Rødet, Huilchen tey Claus Siger Od schall hafue Solt hanem, Huilchet henstilles till Retten,

Disse for/schreffne/ Otte Rdr: blef nu for Retten Lefuert Lensmanden Sifr Mølstr till Sagens wddrag.

Lauridz Berie, Soldat, var steffnt af Jffr Hundve, Thorgoute och g: Larss Berie Var och stefnt for deris g: schielderj,

Sifr Fættie Var stefnt for Slagsmaal,

Andrs Reme war stefnt for schyld til Lensmanden och for homel førerj Vdi Halingdall.

Och Jngen møtte som gjorde deris louglig forfald, Huor fore de blef till Kiendt huer at bøede Vdj stefne fald till hans Ma: 1 mrk: Sølf,

Anno 1680, d: 20 9br:, Holtis Jt **Almindeligt Høste och Sageting wdj Wadzuer tingstue paa Waass.** Neruerende Ko: Ma: Foget offr Jndre Sogen, och Ombudzmand offr Apostels goedz Paa Woss, Ko: Bonde Lensmand, Olle

1680: 13

Horfue, Vnge Knud Strøme, Gulich Brechhus, Knud Føre, Knud Rou, Olle Øye, Jacob Strøme. Laug Rettes mend ibm.:

Hellie Axselberg var stefnt for Hand Slog efftr Hellie Horfue vdj byen med en half Kande och Ramte Olle Giettle, och Olle gaf Hellie nogen hug Jgien, bleff till Kiendt huer at bøede ½ Rdr: till Hans Ma:, men Hellie Horfue schall hielpe Olle 1 ort,

Olle Rongve och Hellie Horfue var stefnt for schielderj, at Olle har schielt Kaldet Hellie en bord mettere, och Hellie hanem Jgien Lam/m/epølse, Her till Suaret Olle Ronge for Retten, at der hand och Hellie Jnd schibet Jsach !!Stev føres!! (Stevføres?) Jegt fuld med bord, Hans Niels/en/ tilhørende, da som der var Jnd Komen fyldst vdj Jegten, sagde Olle Ronge till Hellie, holt op, der er fyldst JndKomen, da thog Hellie 4 tylter siden Jnd Vdj Jegten, och Hellie Kaste thallestochen J Siøn,

Hans Kipr, som boren!! (bordene) Vdlaad till Hans Niels/en/, Kom fra byen och Møtte dem paa weyen, thalde boren Vdj Jegten och befant dem were 4 tylter Mere Jnd Hans Niels/en/ schulle hafue af hanem,

Olle blef till Spurt huor med hand sligt Kunde beuisse, Da Suaret Olle, at Andrs Hernes och Joen Vadzende hafde hørt af Hans Kippr, at hand hafde Sagt till dem, at der var 4 tylter bord Mere Vdj Jegten Jnd der burde,

Hellie Horfue fore gaf at Olle Horvig Meste it Lamb om høsten, och det fantes hoss Olle Ronge om waaren, det var Aar(sagen?)

1680: 13b

at Hellie Kalte Olle Ronge Lamepølsse,

Olle Horvig møtte for Retten och tilstoed, at hand Møste it Lamb om høsten, och det fantis hoss Olle Rongve om waaren effter med Olle Horvigs Merche paa, och Lambet blef schichet till Jacob Bolstad, Lensmand, Som beholt det, och Slagted, Men Sagen blef hemelig med Fogden Nedr Sonet,

Effttersom dene Sag er Eren angaaende, och her er Jche saa Mange V-partische Mend i Wadzuer Som der vdj Kan Kiende, Huor fore den blef opsæt till først hollende Sagetingh.

Olle Ronge hafde Ladet stefne Hellie Horfue for 5 ½ mrk: fladeløen Hellie forholdr for hanem, och der hoss fore gaf, at der de samelet Clausses Thømer Vdj Efangr Vandet, da fant Hellie[e] saa Meget tømmer Rechendis, Andre tilhørende, at Hellie fich it tylt och drog Jnd paa fladen, Som blef Jsteden till Claus, for it tylt boluerchs tøm/m/er Hellie hafde Solt Claus, och Hellie Solde siden sit tømmer till Andre, Som var och Jt tylt boluerchs tømmer,

Her till Suarett Hellie, at hand var iche Olle Mere schyldig Jnd ½ Rdr:, Men tømmer hafde hand Lofuet Claus 2 ½ tylt, Som Aschild Fandenes Anamet paa Clausses Vegne, Men Kand Olle eller nogen beuisse at Hand hafde thaget nogens Rechetømmer, Erbiudr Hellie sig der for at Lide i Effter forberø[r]te Leylighed, at der iche er Mend Noch, Da Er dene Sag Jligemaade opsett till Neste tingh.

1680: 14

Olle Ronge Var i Rette stefnt for it par Vettr hand hafde Solt till Niels paa Øren for 2 s: war dog mere Jnd 6 s: Verd, huilche Wetter Olle Horfue, Lenssmand, Sagde at hafue Meest hoss

Olle Ronge Vdj hans hus, och Viste Lenssmanden sin søn till Ronge siden at spørge om Vetterne, da blev hanem Suarett, de Viste Inted om dem,
be:te Niels møtte for Retten och Sagde at Olle Ronge bad hanem Naar hand gich saa Jmellem, Kunde hand fly hans folch Vetrne, de Kunde Suertte dem adt hanem,
Olle Ronge møtte och fore gaf at hand fant Vetrne Neden for Smidien paa Øren,
Sagen blev Jligemaade opsæt till Neste ting,

Mogens Thou afsonet med Fogden for hand hafde giort Erich Berstad gevalt Vdj sit hus och seng, och Refuet hans Koffte i brøsted Søndr, till Ma: for 2 Rdr:

Andrs i Lien Var stefnt for hand hafde schielt Lenssmanden Olle Horfue for /: paa Brechhus Vdj it brølup :/ at hand hafde liget hoss Olle Ronges datter,
Andrs Møtte och iche Kunde fra gaa det hafue sagt, Men hand var saa druchen, at hand iche Viste huad hand sagde, och sagde at hafue hørt det af Knud Sefuelstad, Huichet Knud Sefuelstad nu for Retten fra gich iche at hafue Sagt, och Var Lenssmanden begierende Dom, Men Fogden Satte i Rette at effterdj Andrs har thillagt Lenssmanden det hand iche Kand beuisse, om hand iche bør bøede sin fyre march effter Lougen, [Sagen]

1680: 14b

blef opsatt thill Neste Sage ting,

Noch Var Andrs stefnt for hand hafde Slaget be:te Lenssmands Øyenbryn sønder med en bøsse, der hand Krefuet hanem Hans Ma: schattr,

Andrs Møtte, och Kunde det Jche benechte, Jmod Profuen som det saae, Olle Schorfue och Olle Giette, Men Andrs bad at Fogden Ville giffue ham den forseelse till for hans fattigdom schyld och smaa børn, Huilchet Fogden och for got folches forbøns schyld effterloed for 2 Rdr: och 1 Smalle, Som Gulich Brechhus Lofuet till høsten først Komende at betalle,

Jffr Rørga!! (Rørgo) Var stefnt for hand hafde taget 1 øx fra Enchen Viche, och hafde Olle Ronge med sig Som Jffr berette, Olle Ronge Kom hanem der till, och Jffr siden maatte gifue Olle for sin Vmag it par hud schoug,

Jffr for sin fattig dom schyld efftrloed Fogden det for 1 mrk: Sølf, Och Olle Ronge for hand Var med och tileget hanem, at bøede 1 mrk: Sølf,

Johans Luren war stefnt, iche møtte, Vden Mogens Tog!! (To), som sagde hans Konne Laae siug, blev till Kiendt stefnefald,

Effterschrefne schøedr!! (skøyte), Er Læst och paa schrefuen till dette høste ting Wdj Wangs thingstue och udj Wadzuer otting Paa Waas,

Andrs Houllles schøede 1 Løb med bøxel ibm:

Olle Sundues schøede paa 1 Løb ½ pund och 8 mrk:r, Kiøbt af Anders Houlle och hans Sødschinde, Ligende i Sundue, Vden bøxell,

Michell Schieldals schiøde paa 1 pd: 8 ½ mrk:, Kiøbt af sine Wersødschinde, Ligende vdj Schieldall, med bøxell,

1680: 15

Sifuer Møens schøede paa Møen, som schylder Aarlig fem pund Med bøxel, Kiøbt af Anders Thorchels/en/ Opem J Hardanger,

Mogens W-quittens schøede pa it punds Leye Vdj V-quitten, Kiøbt Aff Niels Schafftaen och Erich Helle Vdj Norhordlehn, Med bøkell,

Od Kløfues schøede paa thuende Spandz Leye Med bøkell, Kiøbt Aff Hellie Suere!! (Sæverhagen?) och Olle Bache i Hardanger,

Knud Furenesses schiøde, Kiøbt half fiortende (= 13 ½) mrk:r Leye ibm:, med bøkell, Af Baste Rongue, Knud och Stefen ibm:.,

Jacob Strøm/m/e Kiøbt af sam/m/e Mend wdj Strøm/me 1 Spandz Leye vden bøkell,

Den 15 Decembr: betiente for indførde Sorne Mend Retten wdj den sag mod Claus Meltzou om Almindingen i Rondallen, som war ope till Doms, Huor da Vdj Rette Co\m/pareret Ko: Ma: Foget Wdj Jndre Sogen och Ombudzmand offr Apostels goedz paa Waas, \Sr:/ Vlleberig,

Paa Claus Miltzous wegne Møtte udj Rette Hans thiener och fuldmechtig Pedr Ols/en/, Som Lefuert mig i Retten en Messive, huor Vdj hand Referrerer sig till sit førige Jnd gifuene, blef parterne atter tilspurt i dag om de hafde Vidre at Jndlege Vdj denne sag, Huor till blef Suarett Ney, Men de Ervartted Domb,

Men Effter som Claus vdj be:te Messive Stiller sin sag Jnd till Domeren, Saa och (...?) besøndrlig, effterdj det gamble perments!! (pergements) bref, huor med Claus Miltzov ville tilegne sig be:te thrende pladtzer Vdj Rondallen, Dissligeste den Dom om schattens forbiudelse, Eller protucollen, Maa Endelig Vere Rete, Claus da och beuise, huorledis den Sag er forligt

1680: 15b

och behøfues udj Retten, Hafuer partne at Møde for Retten Neste Dag /: Effter at hans Ma: schattr och Leding er Annamet :/ her da wdj Wangss tingstue Wden Vidre Stefne maall, Huor da Sr: Vlleberig och Hafr at fremlege eller forschafe be:te gammel bref och protucol Wdj Rette, schall da Nest gudz hielp Vden Vidr ophold beKomes Dom Vdj alle posterne,

Jffr Hundve hafde i Rette Ladet stefne Andrs Johans/en/ Børche och wnge Lauridz Berie for hand hafde hørt effter dem de schulle hafue Sagt paa Qualle, siden de Komb hiem af Krigen, at de Viste huem der hafde Stollen Jffuers Hundves seng, och Sifr Mølsters stodie,

De Møtte i Retten och Profuet som fölgr,

Andrs Johans/en/ profuet at hand och Larss Berie Sad och drach en pot øll med Magne Ellinds/en/ af Hardanger, paa Fridrichs Hald, och Da Jblant Andet snach och talle de hafde med huer Andre, bragte de i talle, om huem der schulle hafue Stollen Jffr Hundves senge Dyne och Sifr Mølstrs Stodie, Huor da be:te Magne Sagde till dem, der som de Ville hanem tro Naar de Kom hiem, och iche Aabenbare det, Ville hand Vell sige huem der tog det, Huor thill de Suaret, Gud maatte Wide Naar de Komb hiem med Vidre,

1680: 16

Da sagde Magne at schrifr Tormoe tog det och førde det til byen och Solde det, hafde dynen Jnd suøbt udj en Hardanger quinde stach, Nemlig Magne Self, som da och sagde at han Var med at giøre dett,

Dette same Profuet och Lauridz Berie, huilchet de Erbøed sig at af Legge med æd Naar paa Esches,

Da Efftersom Sagen Allene beroer paa be:te Magnes beKiendelsse, hafuer for/schreffne/ Thormo hanem at forschafe her Vdj Reten thill først hollende Waarting, Saa fremt hand iche Will were fast med Sagen,

J Denne Protocol, huor udj findes [...]
och Otte Nummererede og igiennem
dragne blader, hafuer Sorenschriueren Niels
Kaa Rigtig ad indskrifue Alt huis [de...]
1680 Aar for Low og Rett ha[... ...]
schrifuers bestilling VedKommende [...]
Saa som hand agter ad Ansuare [...]
(...?)gt Bergen Den 24 [...]
1679

Paa Rigens Secreterer [...}
Monsr: Tønsbergs Vegne
(ei underskrift)